

***Lujaa menee
mutta menköön!***

OPINTO-OPAS 2007–2008

Lahden ammattikorkeakoulu

Yhteiset opinnot 14 op
Kieliopinnot ja kielten korvaavuudet

KAIKKIEN KOULUTUSOHJELMIEN YHTEISET OPINNOT 14 OP

KAIKILLE OPISKELIJOILLE SAMAT

Yhteisten opintojen 14 opintopisteen laajuiset opinnot ovat kaikille Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijoille pakollisia ja saman laajuisia. Opintojaksojen lähtö- ja päättötasot ovat toteutustavasta riippumatta samat kaikille opiskelijoille. Yhteisten opintojen opintojakso voidaan korvata kokonaan tai osittain samalla tai laajemmalla korkeakoulun, toisen ammattikorkeakoulun ja avoimen yliopiston suorituksella, joka on osoitettava. Korvaavuus tulee anoa. Kielitaidon ja yrittäjätoiminnan perusteiden taso voidaan osoittaa myös näyttökokeella.

OPINTOJAKSOJEN SUORITUSAJANKOHTA

Opintojakson tarkoituksenmukaisin suoritusajankohta riippuu koulutusohjelmasta sekä opiskelijan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta. Tarkempia ohjeita koulutusalaakohtaiseen suositukseen suorittamisajankohdasta voi kysyä opiskelijakeskuksen tai oman laitoksen opintotoimistosta.

OPINTOJAKSOT

Kaikille pakolliset yhteiset opinnot 14 op

Suomen kieli ja viestintä	4 op
- Suomen kieli ja viestintä 3 op	
- Informaatiolukutaito 1 op	
Ruotsin kieli	3 op
Vieras kieli ja viestintä (englanti)	3 op
Yrittäjyysopinnot	4 op

YHTEISTEN OPINTOJEN TOTEUTUS

Yhteiset opinnot on pääsääntöisesti sijoitettu laitosten lukujärjestyksiin. Niiden lisäksi opintoja pidetään myös maanantaisin klo 8 - 20 välisenä aikana sekä torstai-iltaisain ja viikonloppuna.

YHTEISISTÄ OPINNOISTA TIEDOTTAMINEN

Tietoja yhteisten opintojen opintojaksojen ajankohdista, toteutuspaikoista, tenteistä sekä näyttökokeista löytyy WinhaWille -opiskelijaliittymästä sekä Repusta, <http://reppu.lamk.fi>.

ILMOITTAUTUMINEN

Opiskelija ilmoittautuu yhteisiin ja vapaasti valittaviin opintoihin WinhaWille –opiskelijaliittymän kautta. Ilmoittautumisajat mainitaan kunkin opintojakson kohdalla.

Ilmoittautuminen on sitova. Jos opiskelija ei saavu opintojaksolle, jolle hän on ilmoittautunut, hänen paikkansa annetaan varasijalla oleville ilmoittautumisjärjestyksessä. Opintojaksot käynnistyvät vain täysinä.

ILMOITTAUTUMISEN HYVÄKSYMINEN

WinhaWillen kautta tapahtuneet ilmoittautumiset hyväksytään ilmoittautumisajan umpeuduttua eli viikkoa ennen opintojakson alkua. Mikäli jokin opintojakso on tarkoitettu ensisijaisesti jonkin koulutusohjelman tai vuosikurssin opiskelijoille, siitä mainitaan ko. opintojakson yhteydessä. Tässä tapauksessa opintojaksolle hyväksytään ensin ne henkilöt, joille opintojakso on ensisijaisesti tarkoitettu ja lopuille paikoille hyväksytään ilmoittautumisjärjestyksessä muut opiskelijat.

OPISKELURYHMÄT

Osa opintojaksoista toteutetaan koulutusohjelmakohtaisesti. Tämä ei kuitenkaan estä opiskelijaa osallistumasta jonkin toisen koulutusohjelman yhteisiin kieli- tai muihin opintoihin. Ryhmäkoko on noin 35 opiskelijaa. Osa opintojaksoihin kuuluvia luentoja järjestetään 50 - 100 hengen ryhmille.

VASTUUEPETTAJAT

Jokaisella opintojaksolla on vastuuepettaja. Hän vastaa opintojakson sisällöstä, opetuksen tasosta, korvaavuuksien esittelystä sekä näyttökokeiden laatimisesta. Tiedot vastuuepettajista ovat Repussa, <http://reppu.lamk.fi>

Vastuuepettajat

Suomen kieli ja viestintä
Johanna Marjomäki, LTL, johanna.marjomaki@lamk.fi

Ruotsin kieli
Pirjo Lundqvist, LTL, pirjo.lundqvist.fi

Englannin kieli
Pirjo Lundqvist, LTL, pirjo.lundqvist@lamk.fi

Yrittäjyysopinnot
Olavi Palanne, LTL, olavi.palanne@lamk.fi

LISÄTIEDOT

Opiskelijakeskuksesta saa tietoja yhteisiin opintoihin liittyvistä asioista joko henkilökohtaisesti tai puhelimitse sekä sähköpostin välityksellä.

Opiskelijakeskus on avoinna ma - to klo 8.15 – 16.00 ja perjantaisin klo 8.15 – 14.30

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opiskelijakeskus
Paasikivenkatu 7
15110 LAHTI
Puh. (03) 828 2060 tai 828 2056
Faksi (03) 828 2064
Sähköposti opintotoimisto@lamk.fi

YHTEISTEN OPINTOJEN OPINTOJAKSOKUVAUKSET

01PSUO SUOMEN KIELI JA VIESTINTÄ 4 OP

- 01PSUOA SUOMEN KIELI JA VIESTINTÄ 3 OP
- 01PINFO INROMAATIOLUKUTAITO 1 OP

01PSUOA SUOMEN KIELI JA VIESTINTÄ 3 OP

Ajankohta

Suositellaan suoritettavaksi ensimmäisen tai toisen lukuvuoden aikana (myös Informaatiolukutaito).

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija pystyy toimimaan tarkoituksenmukaisesti ja taitavasti työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa. Hän osaa ottaa huomioon vastaanottajan, tilanteen ja alan vaatimukset sekä viestiä jäsentyneesti, ymmärrettävästi ja vakuuttavasti. Hän osaa ja haluaa kehittää suomen kielen ja viestinnän taitojaan osana omaa ammattitaitoaan.

Opintojakson sisältöaineksen opiskelussa korostuvat oman viestintäkompetenssin kehittäminen ja viestintäkulttuurin merkitys.

Asiantuntijaviestintä

Työelämän tekstilajit: asiakirjan laatiminen, asiatyylinen raportointi

Opiskelutekstit: artikkeli tai essee

Tekstin prosessointi

Asiatyyli: tekstin- ja kielenhuolto

Työelämän ryhmäviestintä

Ryhmäviestinnän menettelytapojen tuntemus: normien hallinta ja joustaminen opiskelu- ja työyhteisön ryhmätilanteissa, dokumentointi, tiedottaminen

Dialogin rakentaminen: keskustelu-, argumentointi-, palaute- ja kuuntelutaidot

Suoritustapa ja arviointi

Opintojakso toteutetaan joko laitoskohtaisesti tai koulutusohjelmarajat ylittävissä ryhmissä tai verkkokurssina. Opintojakso suoritetaan osallistumalla aktiivisesti lähiopetukseen tai verkko-opiskeluun, tekemällä suulliset ryhmäviestintäharjoitukset ja kirjalliset tehtävät (raportti tai muu työelämän tekstilaji ja artikkeli tai essee) sekä tenttimällä kielenhuoltokoe.

Opiskelumateriaali

Luento- ja verkkomateriaali sekä jokin seuraavista teoksista:

Repo, I. & Nuutinen, T. 2003. Viestintätaito: opas aikuisopiskelun ja työelämän vuorovaikutustilanteisiin. Helsinki: Otava;

Kauppinen, A., Nummi, J. ja Savola, T. 2004. Tekniikan viestintä. Helsinki: Edita;

Mattila, H., Ruusunen, T. ja Uola, K. 2006. Viestinnän työkaluja AMK-opiskelijalle. Helsinki: WSOY;

Niemi, T., Nietosvuori, L. ja Virikko, H. 2006. Hyvinvointialan viestintä. Helsinki: Edita.

01PINFO INFORMAATIOLUKUTAITO 1 OP

Ajankohta

Suosittelaa suoritettavaksi Suomen kielen ja viestintä -opintojakson yhteydessä ensimmäisen lukuvuoden aikana. Informaatiolukutaidon opintosuunnitelman taso II suositellaan suoritettavaksi opinnäytetyöprosessin aikana.

Tavoitteet ja sisältö

Tiedonhankinnan perusteet: yleiskuva tiedonlähteistä ja tiedon järjestämisestä, tiedonhankinnan ja -haun yleiset perusteet, opiskelussa tarvittavien julkaisujen ja palvelujen käyttö, aineistojen luotettavuuden arvioinnin ja tiedon käytön eettiset perusteet.

Suoritustapa ja arviointi

Tiedonhankinnan osaamiskoe. Suomen verkkokurssina suoritettaville osaamiskokeen korvaava verkkokurssi.

Opiskelumateriaali

Rantasaari J., Laitinen M. & Pitkänen, J. 2006. Mitä miksi milloin - tiedonhankinta tutkimuksen perustan rakentamisena. <http://www.lpt.fi/tietokeskus/tiedonhankinta/>.

VIERAS KIELI JA VIESTINTÄ 3 OP (01PENG)

Ajankohta

Opintojakso suoritetaan ensimmäisen tai toisen lukuvuoden aikana.

Aihealueet

Asiatyylinen viestintä (suullinen ja kirjallinen)

- keskustelutaidot (sosiaalinen kanssakäyminen, businessstapaamiset)
- puhelintilanteet
- hakemus + CV
- sähköposti

Tietolähteiden käyttö, lukutekniikka

- oman alan tekstit ja perussanasto

Omasta koulutuksesta kertominen

Rakenteita tarpeen mukaan

Kulttuurituntemus, oppimaan oppiminen ja oppimisstrategiat kuuluvat läpäisyaiheina kaikkiin osa-alueisiin.

Osaamisen taso

Opintojakso on eurooppalaisen viitekehyksen tasolla B2:

”Ymmärtää pääajatuksia konkreetteja ja abstrakteja aiheita käsittelevistä monitahoisista teksteistä, myös oman erityisalansa käsittelystä. Viestiminen on niin sujuvaa ja spontaania, että hän pystyy säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa ilman, että se vaatii kummaltakaan osapuolelta ponnisteluja. Pystyy tuottamaan selkeää, yksityiskohtaista tekstiä hyvinkin erilaisista aiheista, esittämään mielipiteensä jostakin ajankohtaisesta ja selittämään eri vaihtoehtojen edut ja haitat.”

Yllä oleva kuvaus antaa taitotason, mutta se perustuu yleiskielen tavoitteisiin. Kuvausta sovelletaan ammattialakohtaisesti.

Edeltävät opinnot

Englannin kielessä vaaditaan lukion A/B-kieli tai vastaava taso. Lukion suorittaneille ei järjestetä lähtötasokoea. Muut opiskelijat osallistuvat ennen vieraan kielen opintojen alkua kirjalliseen lähtötasokokeeseen. Kokeessa hylätyt ohjataan täydentämään kielitaitoaan.

Suoritustapa ja arviointi

Osa opintojaksoista toteutetaan koulutusohjelmakohtaisesti, mutta koulutusohjelmarajat ylittävät ryhmät sallitaan. Osa opintojaksoista järjestetään monialaisille ryhmille. Opintojakso suoritetaan osallistumalla aktiivisesti lähiopetukseen ja läpäisemällä hyväksytysti suullinen ja kirjallinen tentti. Lähiopetusta on 40 h.

Opiskelijalla on myös mahdollisuus suorittaa korvaava koe (näyttökoe), mikäli hän katsoo omaavansa siihen valmiudet. Näyttökoe käsittää suullisen ja kirjallisen osion ja edellyttää opiskelijan koulutusohjelman ammatillisen perussanaston hallintaa. Hyväksytty suoritus (vähintään 80 % oikein) vastaa vieraan kielen 3 opintopisteen suorittamista.

Opiskelumateriaali

Koulutusohjelmakohtainen materiaali.

01PRUO RUOTSIN KIELI 3 OP

Ajankohta

Opintojakso suoritetaan ensimmäisenä tai toisena lukuvuotena. Liiketalouden laitoksen opiskelijat suorittavat opintojakson ensimmäisen lukuvuoden aikana.

Aihealueet

Asiatyylinen viestintä (suullinen ja kirjallinen)

- keskustelutaidot (sosiaalinen kanssakäyminen, tapaamiset, vierailut)
- puhelintilanteet
- työpaikkahakemus + CV
- sähköposti

Tietolähteiden käyttö ja sanakirjojen käyttö, lukutekniikka

- oman alan tekstit ja perussanasto

Omasta koulutuksesta kertominen

Rakenteita tarpeen mukaan

Kulttuurituntemus, oppimaan oppiminen ja oppimisstrategiat kuuluvat läpäisyaiheina kaikkiin osa-alueisiin.

Osaamisen taso

Opintojakso on eurooppalaisen viitekehyksen tasolla B1:

”Ymmärtää pääkohdat selkeistä yleiskielisistä viesteistä, joita esiintyy usein esimerkiksi työssä, koulussa ja vapaa-aikana. Selviytyy useimmissa tilanteissa matkustaessaan kohdekielillä alueilla. Pystyy tuottamaan yksinkertaista, johdonmukaista tekstiä tutuista itseään kiinnostavista aiheista. Pystyy kuvaamaan kokemuksia ja tapahtumia, unelmia, toiveita ja tavoitteita. Pystyy perustelemaan ja selittämään lyhyesti mielipiteitä ja suunnitelmia.”

Yllä oleva kuvaus antaa taitotason, mutta se perustuu yleiskielen tavoitteisiin. Kuvausta sovelletaan ammattialakohtaisesti.

Edeltävät opinnot

Opintojaksolle osallistuminen edellyttää lukion B-kielen tasoista kielen hallintaa. Lukion suorittaneille ei järjestetä lähtötasokoetta. Muut opiskelijat osallistuvat ennen ruotsin kielen opintojen alkua kirjalliseen lähtötasokokeeseen. Kokeessa hylätyt ohjataan täydentämään kielitaitoaan.

Suoritustapa ja arviointi

Osa opintojaksoista toteutetaan koulutusohjelmakohtaisesti, osa monialaisissa ryhmissä. Opintojakso suoritetaan osallistumalla aktiivisesti lähiopetukseen ja läpäisemällä hyväksytysti suullinen ja kirjallinen tentti.

Lähiopetusta on 40 h.

Opiskelijalla on myös mahdollisuus suorittaa korvaava koe (näyttökoe), mikäli hän katsoo omaavansa siihen valmiudet. Näyttökoe käsittää suullisen ja kirjallisen osion ja edellyttää opiskelijan koulutusohjelman ammatillisen perussanaston hallintaa. Hyväksytty suoritus (vähintään 80 % oikein) vastaa ruotsin kielen 3 opintopisteen laajuisten opintojen suorittamista.

Opiskelumateriaali

Koulutusohjelmakohtainen materiaali.

01PJYT YRITTÄJYYSOPINNOT 4 OP

Yrittäjyysopinnot 01PJYT 4 op voi suorittaa kolmella eri tavalla

1) Luento- ja harjoituskurssina

Ajankohta

Liiketalouden koulutusohjelman opiskelijat suorittavat opintojakson toisen lukuvuoden aikana. Muiden koulutusohjelmien opiskelijoille suositellaan suoritusajankohdaksi toista tai kolmatta lukuvuotta.

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- perehtyy yrittäjyyteen elämänstrategiana
- selvittää yrittäjyyden henkilökohtaisia ja yleisiä mahdollisuuksia ja esteitä
- saa valmiudet liikeidean kehittämiseen ja arviointiin sekä liiketoimintasuunnitelman laadintaan.

Näin luodaan edellytykset sille, että opiskelija kykenee harkitsemaan yrittäjyyttä vaihtoehtona palkkatyölle.

Sisältö

Yrittäjyyden muodot, yritystoiminnan peruskäsitteet, yritystoiminnan kokonaisuus, yrityksen perussuunnitelmat, liikeidea.

Suoritustapa ja arviointi

Opintojaksosta selviytyminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopetukseen, Repussa olevien harjoitusten tekemistä ja hyväksytysti suoritettua materiaalitenttiä ja liiketoimintasuunnitelmaa.

Opiskelumateriaali

Opiskelupaketti

2) Osallistuminen opiskelijoiden työosuuskunnan toimintaan

Yrittäjyysopinnot voi suorittaa myös osallistumalla aktiivisesti opiskelijoiden työosuuskunnan toimintaan.

Suoritustapa

Hyväksyttävään suoritukseen vaaditaan

- liiketoimintasuunnitelman laatiminen omasta osuuskuntatoiminnasta
- aktiivinen toiminta osuuskunnan johdossa, erillisissä kehittämishankkeissa tai aktiivinen hyväksytyyn liiketoimintasuunnitelman mukainen toiminta.

Osuuskuntaan voi liittyä milloin tahansa ottamalla yhteyttä ohjaajiin Jukka Ilmonen tai Tapio Kari.

3) Osallistuminen virtuaalisen ns. harjoitusyrityksen toimintaan

Yksi tapa suorittaa yrittäjyysopinnot on osallistua virtuaalisen ns. harjoitusyrityksen toimintaan. Toiminnan puitteista vastaa kansainvälinen organisaatio ja mukana on n. 5000 opiskelijoiden harjoitusyritystä ympäri maailmaa. Opiskelijaryhmä (n: 12-14) perustaa harjoitusyrityksen ja hankkii sille samalta toimialalta kummiyrityksen, jolta saadaan mm. tarvittavat taustatiedot. Työskentely harjoitusyrityksessä vastaa oikean yrityksen pyörittämistä myös muotoseikoiltaan. Harjoitusyritystoiminta on ohjattua toimintaa, jossa tutorohjaaja on opiskelijoiden käytettävissä. Harjoitusyritykset toimivat niille erikseen varatussa toimitilassa.

Harjoitusyritystoimintaan voidaan integroida myös useiden oppiaineiden – kielet, markkinointi, henkilöstöhallinto, logistiikka yms. –opintoja erikseen siitä ao. ohjaajien kanssa sovittaessa. Harjoitusyritys voi toimia myös oppilaitos- ja yksikkörajoja ylittäen.

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 15 OP

Opiskelija voi valita vapaasti valittavia opintoja 15 opintopisteen laajuudelta opiskelusuunnitelmaansa. Niiden tarkoituksena on syventää tai laajentaa opiskelijan pääaineopintoja tai hankkia opinto-ohjelmaa täydentävä ”sivuainekokonaisuus”. Opinnot voidaan valita joko omasta koulutusohjelmasta tai muista Lahden ammattikorkeakoulun koulutusohjelmista, muista ammattikorkeakouluista tai tiede- ja taidekorkeakouluista. Opintoviikot voivat sisältää myös ulkomailla suoritettavia opintojaksoja. Opintojen tulee olla korkeakoulutasoisia.

Vapaasti valittavien opintojen opintokokonaisuuden yhdistelmä hyväksytään opiskelijan omassa koulutusohjelmassa ja niitä suositellaan opiskeluohjelmaan aikaisintaan toisena opiskeluvuotena.

Lahden ammattikorkeakoulun eri laitosten tarjoamat kaikille LAMKilaisille tarkoitetut vapaasti valittavat opinnot löytyvät Repusta, <http://reppu.lamk.fi>. Opintojaksokuvaukset, toteutusten ajat ja paikat löytyvät WinhaWille - opiskelijaliittymästä sekä Repusta, <http://reppu.lamk.fi>

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen Lahden ammattikorkeakoulun omille vapaasti valittaville tapahtuu WinhaWille – opiskelijaliittymässä. Opiskelija löytää kaikki ne LAMKin vapaasti valittavat opinnot, joille ilmoittautuminen on parhaillaan menossa, kirjoittamalla WinhaWillessä kohdassa ilmoittautumiset / opinnon tunnus %VV% ja painamalla Hae.

Muulla suoritettavien opintojen osalta tiedonhankinta ja ilmoittautuminen on opiskelijan oman aktiivisuuden varassa.

**RUOTSIN KIELEN JA VIERAAN KIELEN OPINNOT JA KORVAAVUUDET
LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULUSSA
(1.8.2007 jälkeen aloittavat opiskelijat)**

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaminen edellyttää valtion virkamiehiltä vaadittavan toisen kotimaisen kielen taitoa ja ammatin edellyttämää suullista ja kirjallista taitoa vähintään yhdessä vieraassa kielessä . Tämä taito osoitetaan suorittamalla Lahden ammattikorkeakoulun oma näyttökoe tai käymällä 3 opintopisteen laajuiset opintojaksot edellä mainituissa kielissä. Kielitaito ilmoitetaan tutkintotodistuksessa. Toisen kotimaisen kielen taidosta annetaan erillinen arvosana suullisesta ja kirjallisesta taidosta.

Opiskelija voidaan vapauttaa kieliopinnoista vain erityisen asetuksessa säädetyn syyn perusteella (Asetus 256/95 ammattikorkeakouluopinnoista 8 §). Vapautuksesta tulee olla rehtorin päätös ja se merkitään ko. henkilön tutkintotodistukseen.

RUOTSIN KIELEN OPINNOT

1. Opiskelijat, jotka ovat saaneet koulusivistyksensä suomen kielellä

- Opiskelijat, jotka ovat saaneet koulusivistyksensä suomen kielellä, mutta eivät ole koskaan opiskelleet ruotsin kieltä, suorittavat ruotsin kielen alkeet 1 ja 2 (01VVRUOAL1 3 op ja 01VVRUOAL2 3 op). Opintojaksot kuuluvat vapaasti valittaviin opintoihin. Suoritettuaan alkeisopinnot hyväksytysti, opiskelija osallistuu lakisääteille 3 opintopisteen laajuiselle ruotsin kielen yhteisten opintojen opintojaksolle (01PRUO).
- Opiskelijat, jotka ovat opiskelleet ruotsin kieltä mutta eivät ole suorittaneet lukion oppimäärää, osallistuvat tasokokeeseen . Hyväksytyt tasokokeen jälkeen opiskelija on oikeutettu osallistumaan ruotsin kielen lakisääteille 3 opintopisteen laajuiselle yhteisten opintojen opintojaksolle (01PRUO). Jos tasokoe hylätään, mahdollisuudet ovat seuraavat:
  - 1) Alkeiskurssi 2 (01VVRUOAL2), johon liittyvä hyväksytysti suoritettu koe korvaa hyväksytyt tasokokeen.
  - 2) Omaehtoiset täydentävät opinnot esimerkiksi iltalukiassa.
- Ylioppilaat ja lukion oppimäärän suorittaneet aloittavat suoraan ruotsin kielen lakisääteisellä 3 opintopisteen laajuisella yhteisten opintojen opintojaksolla (01PRUO).
- Opiskelija, joka ei ole Suomen kansalainen, mutta on opiskellut suomalaisessa koulujärjestelmässä ruotsin kieltä, opiskelee ruotsin kielen vastaavalla tavalla kuin suomenkielinen suomalainen opiskelija.
- Lievästi lukihäiriöiset (tasot 1, 2 ja 3), jotka ovat aiemmin opiskelleet ruotsin kieltä, voivat halutessaan aloittaa opintonsa ruotsin kielen alkeista.
- Opiskelijoilla on oikeus osallistua ruotsin kielen näyttökokeeseen, mikäli tiedot ja taidot riittävät. Näyttökoe käsittää kirjallisen ja suullisen osan ja edellyttää koulutusohjelman ammatillisen perussanaston hallintaa. Hyväksytty suoritus korvaa lakisääteisen ruotsin kielen 3 opintopisteen laajuisen yhteisten opintojen opintojakson (01PRUO). Hyväksytty suoritus merkitään opintosuoritusrekisteriin. Näyttökokeeseen voi osallistua vain kerran.

2. Opiskelijat, jotka ovat saaneet koulusivistyksensä ruotsin kielellä

- Mikäli opiskelija on saanut koulusivistyksensä ruotsin kielellä, hän saa korvaavuuden ruotsin kielen lakisääteisestä 3 opintopisteen laajuisesta yhteisten opintojen opintojaksosta (01PRUO). Tällöin opiskelijan tulee esittää joko peruskoulun tai lukion alkuperäinen päättötodistus, josta ilmenee toisella kotimaisella kielellä saatu koulusivistys. Pelkkä kaksikielisyys ei riitä korvaavuuden saamiseen.
- Mikäli päättötodistus on suomenkielinen, opiskelijan tulee osallistua ruotsin kielessä näyttökokeeseen tai lopputenttiin.

- Ruotsinkielinen suomalainen opiskelija osallistuu normaaliin tapaan suomenkielisten tavoin suomen kielen yhteisiin opintoihin. Eri vapauksia ei ole, koska Lahden ammattikorkeakoulun opetuskieli on suomi. Ruotsinkielisille suomalaisille opiskelijoille ei järjestetä opintoja omissa äidinkielessään.

3. Ulkomaiset opiskelijat ja suomalaiset opiskelijat, jotka eivät ole saaneet koulusivistystään suomen tai ruotsin kielellä

- Opiskelijan ei asetuksen 256/95, 8 § mom. 2 mukaisesti tarvitse suorittaa ruotsin kielen lakisääteistä 3 opintopisteen laajuista opintojaksoa (01PRUO), jolloin korvaavuutta ei myöskään haeta. Jotta koulutusohjelman opintopistevaade täyttyy, opiskelijan on kuitenkin huolehdittava siitä, että hänelle kertyy riittävä määrä opintopisteitä tutkinnon suorittamista varten. Ruotsin kielen tilalle on siis valittava 3 opintopisteen laajuudelta esimerkiksi opintojen kokonaisuutta tukevia valinnaisia opintoja.
- Opiskelija voi, mikäli laitos myöntää luvan, suorittaa vapaasti valittavina opintoina ruotsin kielen opintojaksoja.
- Suomea taitamattoman tai puutteellisesti taitavan opiskelijan pitää valita suomen kielen yhteisten opintojen tilalle omaa tasoaan vastaavaa suomen kielen opetusta vähintään 4 opintopisteen laajuudelta esimerkiksi jostain muusta koulutusorganisaatiosta siten kun vastaavan opettajan/yliopettajan kanssa sovitaan.

VIERAAN KIELEN OPINNOT

- Kaikki opiskelijat suorittavat vieraassa kielessä 3 opintopisteen laajuisen pakollisen yhteisten opintojen opintojakson. Vieraan kielen pakollinen opintojakson on yleensä englannin kieli (01PENG). Mikäli opiskelijan paras vieras kieli on muu kuin englanti, hän voi hyvästä syystä suorittaa englannin kielen asemasta pakollisena vieraana kielenä myös saksan, venäjän, ranskan tai espanjan kielen. Asiasta tulee sopia etukäteen laitoksen ja vieraan kielen vastuopettajan kanssa. Pakollista yhteisten opintojen vierasta kieltä ei voi suorittaa kielten alkeissa.
- Opiskelija ei voi suorittaa pakollisena vieraana kielenä omaa äidinkieltään.
- Opiskelijat, jotka ovat opiskelleet englannin kieltä mutta eivät ole suorittaneet lukion oppimäärää, osallistuvat ennen englannin kielen pakollisia opintoja tasokokeeseen. Hyväksytyt tasokokeen jälkeen opiskelija on oikeutettu osallistumaan englannin kielen 3 opintopisteen laajuiselle pakolliselle yhteisten opintojen opintojaksolle (01PENG). Jos tasokoe hylätään, mahdollisuudet ovat seuraavat:
  - 3) Englannin kielen perusteet (01VVENGPE), johon liittyvä hyväksytysti suoritettu koe korvaa hyväksytyt tasokokeen.
  - 4) Omaehtoiset täydentävät opinnot esimerkiksi iltalukiassa.
- Ylioppilaat ja lukion oppimäärän suorittaneet aloittavat suoraan englannin kielen yhteisten opintojen pakollisella 3 opintopisteen laajuisella opintojaksolla (01PENG).
- Opiskelijoilla on oikeus osallistua vieraan kielen näyttökokeeseen, mikäli tiedot ja taidot riittävät. Näyttökoe käsittää kirjallisen ja suullisen osan ja edellyttää koulutusohjelman ammatillisen perussanaston hallintaa. Hyväksytty suoritus korvaa pakollisen vieraan kielen 3 opintopisteen laajuisen opintojakson (esim. 01PENG). Hyväksytty suoritus merkitään opintosuoritusrekisteriin. Näyttökokeeseen voi osallistua vain kerran.
- Liiketalouden laitoksen englanninkielisten koulutusohjelmien kieliopinnot on määritelty erikseen. Niistä antaa tietoja kyseisen laitoksen opintos sihteeri.

Ulkomaalaiset opiskelijat ja vieras kieli

- Opiskelija suorittaa vieraassa kielessä suomalaisen opiskelijan tavoin 3 opintopisteen laajuisen yhteisten opintojen vieraan kielen opintojakson. Opiskelija ei voi kuitenkaan valita oman äidinkieltensä opetusta.
- Suomen kieltä taitamattoman tai huonosti suomea taitavan tulee valita suomen kielen yhteisten opintojen tilalle omaa tasoaan vastaavaa suomen kielen opetusta vähintään 4 opintopisteen laajuudelta esimerkiksi jostain

muusta koulutusorganisaatiosta siten kuin suomen kielen opinnoista vastaavan opettajan ja laitoksen kanssa sovitaan.

Korvaavuus muissa korkeakouluissa tehdyistä kielten opintosuorituksista

Mikäli opiskelijalla on vastaavia korkeakoulutasoisia opintosuorituksia kielissä muista kotimaisista tai ulkomaisista ammattikorkeakouluista tai yliopistoista, hän voi anoa näistä korvaavuuden pakollisiin yhteisiin opintoihin. Tällöin jokainen korvaavuushakemus käsitellään yksilöllisesti ja korvaavuuteen vaikuttaa mm. se, kuinka vanhoja ko. opinnot ovat ja onko opiskelija käyttänyt kyseistä kieltä opintojensa jälkeen.

Jos suoritettuja korkeakoulutasoisia opintoja on enemmän kuin mitä pakollisiin yhteisiin kieliopintoihin kuuluu, opiskelija voi neuvotella yliopettajan kanssa mahdollisista korvaavuuksista vapaasti valittavissa opinnoissa.

Kieliopinnoista vapautuminen

Lahden ammattikorkeakoulussa kieliopinnoista voi vapautua seuraavin perustein:

- Ruotsin kielen opinnoista ulkomailla oppivelvollisuuskoulunsa käyneet.
- Ruotsin ja vieraan kielen opinnoista vaikeasti lukihäiriöiset (tasot 4 ja 5).
- Jostain muusta erityisestä syystä (asetus 256/95).

Opiskelijan tulee anoa vapautusta vapaamuotoisella hakemuksella ja liittää mukaan todistukset ja muut asiakirjat, joihin vapautusanomus perustuu. Päätöksen asiasta tekee rehtori vastuupettajan antaman lausunnon perusteella. Kieliopinnoista vapauttamisesta tulee merkintä tutkintotodistukseen.